EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 06 24
COM(2025) 342 final

2025/0187 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

dėl leidimo teikti Moldovai paramą iš ES kibernetinio saugumo rezervo

(Tekstas svarbus EEE)

2025/0187 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

dėl leidimo teikti Moldovai paramą iš ES kibernetinio saugumo rezervo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2024 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/38, kuriuo nustatomos solidarumo stiprinimo ir pajėgumo aptikti kibernetinio saugumo grėsmes ir incidentus Sąjungoje, jiems pasirengti ir į juos reaguoti didinimo priemonės ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/694, (Kibernetinio solidarumo aktą)[1], ypač į jo 19 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) savo 2022 m. gruodžio 15 d. išvadose Europos Vadovų Taryba patvirtino, kad Sąjunga toliau teiks visokeriopą reikiamą paramą Moldovos Respublikai (toliau – Moldova), patiriančiai daugialypį Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikį;

(2) 2022 m. birželio 23 d. Europos Vadovų Taryba suteikė Moldovai šalies kandidatės statusą. Sprendimas buvo pagrįstas tuo, kad Moldova įvykdė 2022 m. birželio mėn. Komisijos nuomonėje dėl Moldovos paraiškos dėl narystės nurodytas sąlygas. 2023 m. gruodžio 14 d. Europos Vadovų Taryba, atsižvelgdama į Komisijos pateiktą rekomendaciją, nusprendė pradėti stojimo derybas su Moldova;

(3) kibernetiniai incidentai ir toliau daro poveikį tiek Sąjungos, tiek viso pasaulio šalių ekonomikai ir visuomenei. Kibernetinių grėsmių raida itin sparti kai kuriose ES šalyse kandidatėse – reikšmingi arba didelio masto incidentai jose gali sutrikdyti ypatingos svarbos infrastruktūros veikimą ir jai pakenkti, sutrukdyti tinkamai veikti ekonomikai ir institucijoms arba sukelti didelę su viešuoju saugumu ir sauga susijusią riziką subjektams ar piliečiams. Tai ypač pasakytina apie Moldovą – joje Rusija vykdo hibridines kampanijas ir kibernetinius išpuolius, siekdama sukelti grėsmę ypatingos svarbos infrastruktūrai, demokratiniams procesams ir rinkimų infrastruktūrai;

(4) atsižvelgiant į tai, kad kibernetiniai išpuoliai yra nenuspėjami, dažnai neapsiriboja viena konkrečia geografine vietove ir kelia didelę šalutinio poveikio riziką, kaimyninių šalių atsparumo didinimas ir jų gebėjimo veiksmingai reaguoti į reikšmingus ir didelio masto kibernetinio saugumo incidentus stiprinimas padeda

[1] OL L 38/2025, 2025 1 15, *ELI*: *http://data.europa.eu/eli/reg/2025/38/oj.*

užtikrinti visos Sąjungos, ypač jos vidaus rinkos ir pramonės, apsaugą. Todėl Reglamente (ES) 2025/38 numatyta, kad Skaitmeninės Europos programos (toliau – SEP) asocijuotosios trečiosios valstybės gali būti visoje jų teritorijoje arba jos dalyje remiamos iš ES kibernetinio saugumo rezervo (toliau – Rezervas), jei tai numatyta susitarime, pagal kurį konkreti trečioji valstybė prisijungia prie SEP;

(5) Reglamento (ES) 2025/38 19 straipsnyje numatyta, kad SEP asocijuotosios trečiosios valstybės turėtų turėti galimybę prašyti Rezervo paslaugos tais atvejais, kai subjektai, į kuriuos nusitaikyta ir kuriems jos prašo paramos iš Rezervo, yra subjektai, veikiantys ypatingos svarbos arba kituose itin svarbiuose sektoriuose, ir kai nustatyti incidentai sukelia didelių veikimo sutrikimų arba gali turėti šalutinį poveikį Sąjungoje. Atitinkančiomis reikalavimus paramai gauti SEP asocijuotosios trečiosios valstybės turėtų būti laikomos tik jei susitarime, pagal kurį jos prisijungia prie SEP, konkrečiai numatyta tokia parama. Be to, tokios trečiosios valstybės atitinkančiomis reikalavimus turėtų būti laikomos tik tol, kol tenkinami trys kriterijai. Pirma, trečioji valstybė turėtų visiškai laikytis atitinkamų to susitarimo sąlygų. Antra, atsižvelgiant į tai, kad Rezervas yra papildomojo pobūdžio, trečioji valstybė turi būti ėmusis tinkamų veiksmų, kad pasirengtų kibernetinio saugumo incidentams, lygiaverčiams reikšmingiems arba didelio masto kibernetinio saugumo incidentams. Trečia, paramos iš Rezervo teikimas turėtų derėti su Sąjungos politika tos valstybės atžvilgiu ir bendrais santykiais su ja bei su kitomis Sąjungos saugumo politikos sritimis;

(6) paramos SEP asocijuotosioms trečiosioms valstybėms teikimas gali daryti poveikį santykiams su trečiosiomis valstybėmis ir Sąjungos saugumo politikai, be kita ko, bendros užsienio ir saugumo politikos bei bendros gynybos ir saugumo politikos srityse. Todėl Reglamento (ES) 2025/38 19 straipsnio 4 dalimi leidžiama Tarybos įgyvendinimo akte nustatyti laikotarpį, kuriuo gali būti teikiama parama; tas laikotarpis kiekvieno prašymo atveju turėtų būti ne trumpesnis kaip 75 dienos. Taryba turėtų veikti remdamasi Komisijos pasiūlymu ir deramai atsižvelgdama į Komisijos atliktą minėtų trijų kriterijų tenkinimo vertinimą;

(7) Moldova patiria didelį Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikį ir yra tiesioginis Rusijos hibridinių veiksmų, kuriais siekiama destabilizuoti šalį ir sutrukdyti jai rengtis narystei ES, taikinys. Atsižvelgdama į tai, Sąjunga teikia Moldovai visapusišką paramą, padedančią spręsti problemas, kurių jai kyla dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą, ir didinti šalies atsparumą, saugumą ir stabilumą tuo metu, kai Rusija vykdo tiesioginę destabilizavimo veiklą;

(8) 2023 m. balandžio 24 d. Taryba patvirtino civilinės Europos Sąjungos partnerystės misijos Moldovoje įsteigimą pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką; ši misija teiks strategines konsultacijas ir operatyvinę paramą krizių valdymo ir kovos su hibridinėmis grėsmėmis srityse. Nuo 2021 m. ES taip pat nuosekliai teikia Moldovos kariniams ir gynybiniams pajėgumams didinti skirtą paramą pagal Europos taikos priemonę. 2024 m. gegužės 21 d. pasirašius ES ir Moldovos partnerystės saugumo ir gynybos srityje susitarimą, buvo supaprastinta ES bendradarbiavimo su Moldova pagrindinėse taikos, saugumo ir gynybos srityse struktūra. Be to, 2024 m. spalio 10 d. Komisija priėmė Moldovos ekonomikos augimo planą, kuriuo siekiama remti Moldovos socialines bei ekonomines reformas ir gerinti jos galimybes patekti į ES bendrąją rinką; konkrečių reformų tikimasi ir kibernetinio saugumo valdymo srityje;

(9) atlikusi Moldovos padėties vertinimą, Komisija mano, kad minėti trys Reglamento (ES) 2025/38 19 straipsnio 3 dalyje nustatyti kriterijai yra tenkinami. Atlikdama šį

vertinimą, ji taip pat konsultavosi su Sąjungos vyriausiąja įgaliotine užsienio reikalams ir saugumo politikai,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Remiantis pagal Reglamento (ES) 2025/38 19 straipsnio 3 dalį Komisijos pateiktu pasiūlymu, leidžiama pagal Reglamento (ES) 2025/38 19 straipsnį teikti Moldovos Respublikai paramą iš ES kibernetinio saugumo rezervo.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną ir taikomas ne ilgiau kaip vienus metus.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė